MINDEN GYERMEKNEK JOGA VAN A SZÜLEI MELLETT LENNI

Mi a teendő, ha az egészségügyi intézmény akadályozza a szülő jelenlétét gyermeke ellátása során?

ŽENSKÉ KRUHY

INICIATÍVA ŽIEN PREŠOV

Ez az e-könyv *“A közelség csodákra képes - a kórházi ellátásban részesülő gyermek szülei nem látogatók" (*eredeti nyelven *„Blízkosť robí zázraky – rodičia hospitalizovaného dieťaťa nie sú návšteva”)* című projekt keretében készült, amelyet a Ženské kruhy (Női körök) civil szervezet valósított meg az Iniciatíva žien Prešov (Eperjesi Női Kezdeményezés) civil szervezet együttműködésével.

Közös érdekünk a nők és gyermekek egészségügyi ellátásának javítása, valamint jogaik hatékony érvényesítése az egészségügyben. Kiemelt célunk a gyermekek és szüleik jogainak megerősítése a kórházi ellátás során, különös tekintettel a szülőtől való elszakítás problémájának jogszerű kezelésére.

Ezzel az e-könyvvel közérthető módon szeretnénk tájékoztatni a szülőket a fentiekkel kapcsolatos jogaikról és arról, hogyan érvényesíthetik azokat a gyakorlatban. Hisszük, hogy a tudatosság és a megfelelő információk birtoklása kulcsszerepet játszik a pozitív változások elindításában – egyéni- és rendszerszinten is.

> “Minden gyermeknek fajra, színre, nemre, nyelvre, vallásra, nemzeti vagy társadalmi eredetre, vagyonra, vagy születésre való tekintet nélkül joga van arra a védelemre, amely őt kiskorú állapota folytán a családja, a társadalom és az állam részéről megilleti.”
>
> *Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya,*
> *24. cikk, 1. bekezdés*

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

"A közelség csodákra képes - a kórházi ellátásban részesülő gyermek szülei nem látogatók" című projekt több mint 200 ember támogatásával valósult meg. Nekik köszönhetően a Donio platformon zajló közösségi finanszírozási kampányban összesen 4428 euró adomány gyűlt össze.

Ezúton is szeretnénk köszönetet mondani a Pozsonyi Nyílt Társadalom Alapítványnak (Nadácia otvorenej spoločnost Bratislava), amely a Stronger Roots for Civil Society (Erősebb gyökereket a civil társadalomnak) program keretében 4000 euró összegű kiegészítő támogatással segítette munkánkat.

Külön köszönet illeti a BP Advokáti ügyvédi irodát, különösen Mgr. Lucia Vaculínovát és Mgr. Marek Šimkot a kórházi ellátásban részesülő gyermekek jogi helyzetét feltáró szakvélemény színvonalas kidolgozásáért, mely az e-könyv alapjául szolgált.

A projektet a Pozsonyi Nyílt Társadalom Alapítvány (Nadácia otvorenej spoločnost Bratislava) támogatta a Stronger Roots for Civil Society Program keretében. A program célja, hogy növelje a civil szervezetek és együttműködő partnereik ellenállóképességét, erősítse kapcsolati tőkéjüket, valamint elősegítse közösségi integrációjukat.

A projekt az Európai Unió finanszírozásával valósult meg a Polgárság, Egyenlőség, Jogok és Értékek (Občianstvo, rovnosť, páva a hodnoty) Program keretében. A közzétett tartalom és vélemények kizárólag a szerzők álláspontját tükrözik, és nem feltétlenül egyeznek az Európai Unió vagy a Pozsonyi Nyílt Társadalom Alapítvány nézeteivel. E szervezetek nem vállalnak felelősséget a közzétett tartalomért.

STRONGER OTS | Nadace OSF | NADÁCIA OTVORENEJ SPOLOČNOSTI | NIOK alapítvány | glopolis | Funded by the European Union

FORDÍTÁS

A gyermekek egészségügyi ellátása során kísérőjük jelenlétének biztosítását rendkívül fontosnak tartjuk. Szívügyünk, hogy az ezzel kapcsolatos információk azokhoz is eljussanak, akik Szlovákiában élnek, de nem beszélnek szlovákul. A Ženské kruhy szervezetben ezért úgy döntöttünk, hogy ezt az e-könyvet magyar nyelvre is lefordítjuk.

A magyar fordítást Ilka Viktória készítette – ezúton is köszönjük munkáját.

A fordítás a PROTEUS Transatlantic Foundation projekt támogatásával, az Európai Unió társfinanszírozása jóvoltából valósult meg.
A megfogalmazott nézetek kizárólag a szerzők álláspontját tükrözik, és nem feltétlenül egyeznek az Európai Unió vagy az Európai Oktatási és Kulturális Végrehajtó Ügynökség álláspontjával. Az Európai Unió és a finanszírozó nem vállal felelősséget ezekért a nézetekért.

Az e-könyv szlovák és ukrán nyelven is elérhető.

G | M | F Transatlantic Foundation

Spolufinancovaný Európskou úniou

TARTALOM

1 **BEVEZETÉS**

Miért készült ez az e-könyv?
Miért van szükség a gyermekek jogainak fokozott védelmére az egészségügyi ellátás során?

2 **A GYERMEK SZÜKSÉGLETEI**

Milyen következményekkel járhat a gyermek szülőtől való elválasztása a kórházi kezelés idején?

3 **JOGI HÁTTÉR**

Nemzeti jogszabályozás és nemzetközi egyezmények, amelyek garantálják a gyermek jogát a folyamatos szülői jelenlétre.

4 **ÚTMUTATÓ SZÜLŐKNEK**

Hogyan lehet hatékonyan érvényesíteni a gyermek jogát a szülő jelenlétére az egészségügyi intézményekben?

5 **A SZÜLŐ KÓRHÁZI ELLÁTÁSA**

A gyermek mint kísérő személy, ha a szülő szorul kórházi ellátásra.

6 **ZÁRÓ GONDOLATOK**

A gyermek joga, hogy a szüleivel legyen, nem függhet az egészségügyi intézmények egyéni elbírálásától.

7 **RÓLUNK**

Kik vagyunk és mi a küldetésünk?

BEVEZETÉS

01 | AZ E-KÖNYV LÉTREJÖTTE

Ez az e-könyv válaszként született arra az aggasztó gyakorlatra, amely során az egészségügyi szolgáltatók tömegesen megsértik a gyermekek és szülők jogait.

A Ženské kruhy és az Iniciatíva žien Prešov nevű civil szervezetek már hosszú ideje hívják fel a figyelmet a kórházi ellátás során tapasztalható jogsértésekre, valamint a nem megfelelő, méltatlan és diszkriminatív bánásmódra. Ide tartozik többek között a koraszülött gyermekek rutinszerű elválasztása a szülőktől; a szülők számára biztosított ágyak hiánya; a nem szoptató szülő kórházi ellátásának vagy étkezésének térítéskötelessé tétele, illetve az ellátás költségeinek a gyermek életkora alapján történő meghatározása.

Ebben az e-könyvben olyan konkrét lépéseket és eljárásokat ismertetünk, amelyeket a szülők megtehetnek, ha az egészségügyi szolgáltatók akadályozzák őket abban, hogy együtt lehessenek gyermekükkel a kórházban tartózkodása során.

02 | A GYERMEKEK VÉDELME

A gyermekek különösen sebezhető személyek, akik érdekeik és jogaik szempontjából is fokozott védelemre szorulnak. Amennyiben az egészségügyi ellátás során elválasztják őket törvényes képviselőjüktől, nem rendelkeznek azokkal a lehetőségekkel, hogy megvédjék a saját jogaikat, tájékozott döntést hozzanak, vagy védekezzenek a tiszteletlen bánásmóddal szemben – úgy, ahogy azt egy felnőtt képes lenne megtenni. Emellett természetesen érzelmi szükségleteik is vannak, amelyeket csak egy számukra közeli személy jelenléte tud kielégíteni.

> Minden gyermeknek joga van ahhoz, hogy szüleivel vagy törvényes képviselőivel legyen. A szülő jelenlétét kizárólag bíróság korlátozhatja, törvényi alapon.

A GYERMEK SZÜKSÉGLETEI

Egy szülő kulcsfontosságú a gyermeke számára, különösen amikor fájdalmas, nehéz vagy ismeretlen dolgok történnek vele. Ő jelenti számára a biztonságot – azt a védelmet, amely segít átvészelni a stresszes helyzeteket, és áthidalni a félelem és a bizalom közti szakadékot.

A kórházban fekvő, beteg és rémült gyermek gyakran vizsgálatokon esik át, miközben egy ismeretlen környezetbe csöppen. Ilyenkor nem csupán fizikai gyógyításra van szüksége, hanem a szülőjére is: arra az emberre, akiben megbízik, akihez kötődik, és akinek a jelenlétében kifejezheti az érzéseit és a sebezhetőségét. A szülő az egyetlen, aki megóvhatja gyermekét a szeparáció okozta toxikus stressztől. A szeparáció – vagyis az az időszak, amikor a gyermek nincs együtt a szülőjével – a kórházi tartózkodás során kizárólag negatív hatásokkal jár, és akár tartós traumát is okozhat. A szeparált gyermek gyakran lemond igényei kifejezéséről, nem sír, nem tiltakozik, csendben tűri az ellátást. Mindez kívülről akár megnyugtatónak is tűnhet, valójában azonban súlyos testi és lelki folyamatok zajlanak benne: megemelkedik a kortizolszint, fokozódik a kétségbeesés, elvész a bizalom. Ezek a károsodások a tudományos irodalomban is részletesen dokumentáltak.

A kórházi tartózkodás nem foszthatja meg a gyermeket a szülői gondoskodáshoz való jogától. Joga van arra, hogy magyarázatot kapjon, sírhasson, elaltassák, enyhítsék a fájdalmát, megöleljék és megnyugtassák őt. A szülő és gyermeke egységet alkotnak – együtt képezik a „pácienst”. A szülő jelenlétében a gyermek önmaga lehet. Tudja, hogy szülője érti a sírását, ismeri a félelmét, és mellette áll a fájdalom idején is. Mert a szülő a kórházban fekvő gyermekhez tartozik.

Andrea Poloková
www.mamila.sk

mamila
PORADENSTVO PRI DOJČENÍ
www.mamila.sk

JOGI HÁTTÉR

JOGALAPOK

A Szlovák Köztársaság Alkotmánya (1) és a Gyermek Jogairól Szóló Egyezmény (2) szigorúan meghatározza, milyen körülmények között lehet a gyermekeket elválasztani szüleiktől. Ezek a magasabb szintű jogforrások egyértelműen kimondják, hogy egy gyermeket a szülei akarata ellenére kizárólag bírósági határozattal, a törvény által előírt módon lehet elválasztani tőlük. Ez alapvető emberi jog, amelyet semmilyen törvény nem korlátozhat önkényesen vagy jogellenesen. A jogszabályoknak tiszteletben kell tartaniuk e jogok lényegét és célját, korlátozásuk pedig csak törvényben meghatározott célból, kizárólag megalapozott, súlyos indokkal alkalmazható.

Kiemelt figyelmet érdemel az Európai Unió Alapjogi Chartája (3), amely a gyermek legfőbb érdekét alapelvként nevesíti – ez az egészségügyi ellátás területén is különös jelentőséggel bír.

A szülők kiskorú gyermekeikről való folyamatos gondoskodását szabályozó további jogszabályok közé tartozik a Családjogi törvény (4), valamint – különösen a tájékozott beleegyezésre vonatkozóan – az Egészségügyi ellátásról és az azzal összefüggő szolgáltatásokról szóló törvény (5).

A VONATKOZÓ JOGSZABÁLYOK RENDELKEZÉSEI

(1) A SZLOVÁK KÖZTÁRSASÁG ALKOTMÁNYA

19. cikk, 2. bekezdés
Mindenkinek joga van a magán- és családi életébe történő jogosulatlan beavatkozással szembeni védelemhez.

41. cikk, 4. bekezdés
A gyermekek gondozása és nevelése a szülők joga; a gyermekeknek joguk van a szülői neveléshez és gondoskodáshoz. A szülők jogai kizárólag törvény alapján, bírósági határozattal korlátozhatók. A kiskorú gyermekek a szüleik akarata ellenére csak ilyen módon választhatók el tőlük.

(2) GYERMEK JOGAIRÓL SZÓLÓ EGYEZMÉNY

9. cikk, 1. bekezdés
“Az Egyezményben részes államok gondoskodnak arról, hogy a gyermeket szüleitől, ezek akarata ellenére, ne válasszák el, kivéve, ha az illetékes hatóságok, bírói felülvizsgálat lehetőségének fenntartásával és az erre vonatkozó törvényeknek és eljárásoknak megfelelően úgy döntenek, hogy ez az elválasztás a gyermek mindenek felett álló érdekében szükséges. Ilyen értelmű döntés szükséges lehet bizonyos különleges esetekben, például akkor, ha a szülők durván kezelik vagy elhanyagolják gyermeküket, illetőleg ha különválva élnek és dönteni kell a gyermek elhelyezéséről.“

(3) AZ EURÓPAI UNIÓ ALAPJOGI CHARTÁJA

24. cikk
“1. A gyermekeknek joguk van a jólétükhöz szükséges védelemhez és gondoskodáshoz. A gyermekek véleményüket szabadon kifejezhetik. Az őket érintő ügyekben véleményüket életkoruknak és érettségüknek megfelelően figyelembe kell venni.

2. A hatóságok és a magánintézmények gyermekekkel kapcsolatos tevékenységében a gyermek mindenek fölött álló érdekének kell az elsődleges szempontnak lennie.

3. Minden gyermeknek joga van ahhoz, hogy mindkét szülőjével rendszeres, személyes és közvetlen kapcsolatot tartson fenn, kivéve ha ez az érdekeivel ellentétes.“

(4) 36/2005. SZ. CSALÁDJOGI TÖRVÉNY

28. § 1. bekezdés a) pont
A szülői jogok és kötelezettségek részét képezi különösen a kiskorú gyermek nevelésére, egészségére, ellátására és sokoldalú fejlődésére irányuló folyamatos és következetes gondoskodás.

38. § 2. bekezdés
Ha a kiskorú gyermek érdeke úgy kívánja, a bíróság korlátozhatja a szülők szülői jogainak gyakorlását.

(5) 576/2004. SZ. TÖRVÉNY AZ EGÉSZSÉGÜGYI ELLÁTÁSRÓL ÉS AZ AZZAL ÖSSZEFÜGGŐ SZOLGÁLTATÁSOKRÓL

6. § 6. bekezdés b) pont
Ha e törvény másként nem rendelkezik, az informált beleegyezést a törvényes képviselő adja meg, amennyiben az érintett személy nem képes önállóan hozzájárulni az egészségügyi ellátáshoz. Az érintett személy a döntéshozatalban a képességeihez mérten a lehető legnagyobb mértékben részt vesz.

6. § 7. bekezdés
Ha a törvényes képviselő megtagadja az informált beleegyezés megadását, az egészségügyi szolgáltató bírósághoz fordulhat, ha ez az érintett – önálló beleegyezésre képtelen – személy érdekében szükséges. Ebben az esetben a bíróság jóváhagyása helyettesíti a törvényes képviselő beleegyezését. A bíróság döntéséig kizárólag olyan egészségügyi beavatkozások végezhetők, amelyek elengedhetetlenek az érintett személy életének megmentéséhez.

A Kórházban Kezelt Gyermekek Európai Chartája (1988)

2. A kórházban kezelt gyermekeknek mindig joguk van szüleik vagy törvényes képviselőik jelenlétére.
7. Olyan intézkedésekre van szükség, amelyek enyhítik a gyermek fizikai és érzelmi megterhelését. A szülőknek joguk van ahhoz, hogy tájékoztatást kapjanak és részt vegyenek minden olyan döntésben, amely gyermekük ellátására vonatkozik.

A Kórházban Kezelt Gyermekek Európai Chartáját 1988-ban fogadta el a Gyermekekért a Kórházban Európai Szövetség (EACH – European Association for Children in Hospital).
A Charta etikai és szakmai irányelveket rögzít a gyermekpáciensek egészségügyi ellátására vonatkozóan. Bár jogilag nem kötelező érvényű dokumentum, a nemzeti egészségpolitikai irányelvek és jogalkotás kialakítása során fontos hivatkozási alapként szolgál a gyermekek ellátásának területén.

(6) 576/2004. SZ. TÖRVÉNY AZ EGÉSZSÉGÜGYI ELLÁTÁSRÓL ÉS AZ AZZAL ÖSSZEFÜGGŐ SZOLGÁLTATÁSOKRÓL

11. § 18. bekezdés:
A kiskorú gyermeknek az egészségügyi ellátás során joga van ahhoz, hogy mellette tartózkodjon a 6. § (1) bekezdés b) pontja szerinti személy vagy egy másik nagykorú személy, akit az említett személy írásban kijelölt. A kísérő nem lehet olyan személy, aki előzetes letartóztatásban van, szabadságvesztés büntetését tölti, vagy kényszergyógykezelés alatt áll.

A kiskorú gyermek kísérője az egészségügyi ellátás során (az 576/2004. számú törvény 6. § (1) bekezdésének b) pontja értelmében) **az alábbi személyek egyike lehet:**

- törvényes képviselő (általában a szülő),
- gyám,
- gondnok,
- más természetes személy, aki a gyermeket személyes gondozásába kapta,
- nevelőszülő vagy ideiglenes személyes gondozó,
- olyan személy, aki nevelőszülővé kíván válni, és átmenetileg gondozásba kapta a gyermeket,
- leendő örökbefogadó,
- olyan személy, akinek gondozásába a gyermeket külön jogszabály alapján bízták,
- annak az intézménynek a jogi képviselője, amely végrehajtja a következő bírósági határozatok valamelyikét: intézeti nevelés elrendelése, ideiglenes intézkedés, fiatalkorú fogvatartásának elrendelése, nevelési intézkedés, védelmi nevelés elrendelése;
- vagy az intézmény jogi képviselője által felhatalmazott személy.

A fenti személyek írásban más nagykorú személyt is felhatalmazhatnak arra, hogy a gyermek kísérőjeként járjon el.

FRISSÍTÉS 2026.2.24.

A szlovák Egészségügyi minisztérium bejelentése szerint az egészségügyi ellátásról szóló törvénymódosítással együtt egy szakmai irányelvet is készít, mely egységes eljárást biztosít minden egészségügyi intézmény számára a módosítást illetően.

Az irányelv az Egészségügyi minisztérium szabálykönyvének 73. évfolyamában, annak 25-32-es részében, 2025.9.1. dátummal, a következő címen érhető el:

Odborné usmernenie k výkonu práva maloletého dieťaťa na prítomnosť sprevádzajúcej osoby pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti *(ford. Szakmai irányelv a kiskorú gyermek kísérő jelenlétéhez való jogának gyakorlásához az egészségügyi ellátás nyújtása során)*

A szóban forgó irányelv egyes részeit diszkriminatívnak és a szlovák jogszabályokkal ellentmondónak tartjuk.

Ezért a BP Advokáti nevű ügyvédi irodával (www.bpadvokati.cz) együttműködve kidolgoztunk egy jogi kommentárt, melynek címe *“Komentár k nesúladu Odborného usmernenia s právnymi predpismi Slovenskej republiky“* (ford. Kommentár a Szakmai irányelv szlovák jogszabályokkal szembeni ellentmondó mivoltáról). A dokumentum a következő linken elérhető:

https://zenskekruhy.sk/komentar-k-usmerneniu/

ÚTMUTATÓ SZÜLŐKNEK

Ez az útmutató olyan lehetséges lépéseket ismertet, amelyeket a szülők megtehetnek azokban az esetben, amikor az egészségügyi személyzet korlátozza a jelenlétüket gyermekük mellett a kórházi kezelés vagy vizsgálat során. Fontos hangsúlyozni, hogy minden helyzet egyedi, ezért a szülőknek mindig mérlegelniük kell a konkrét körülményeket. Nem minden lépés szükséges minden esetben – előfordulhat, hogy egyes pontokat az adott körülményekhez szükséges igazítani, vagy akár teljesen kihagyni. Minden körülmények között javasoljuk azonban, hogy a szülők határozottan, tényszerűen és megfontoltan kommunikáljanak az egészségügyi személyzettel – a gyermek legfőbb érdekét szem előtt tartva.

01 | KÉRDEZZEN, TÁJÉKOZÓDJON

Tegye fel a kérdést az egészségügyi szolgáltatónak: mi jogosítja fel arra, hogy korlátozza a szülő és gyermek közötti kapcsolatot. (Például ha nem engedi, hogy jelen legyen a gyermek vizsgálata során).
Fontos tudni: a szülői jogokat kizárólag törvény által megalapozott bírósági határozattal lehet korlátozni. A szülők akarata ellenére gyermeküket csak ilyen módon lehet tőlük elválasztani.

02 | LEGYEN KITARTÓ ÉS HATÁROZOTT

Képviselje egyértelműen és következetesen azt az igényét – és jogát, – hogy gyermeke mellett maradhasson. Szükség esetén ismételje meg kérését, akár többször is. Ha kell, forduljon a személyzet egy felettes tagjához.

03 | ASSZERTÍV SZEMBESÍTÉS

Ha az egészségügyi személyzet továbbra is megakadályozza, hogy gyermekével maradjon, vagy korlátozza a kapcsolatukat, kérje, hogy mutassák fel azt a bírósági határozatot, amely a szülői jogai korlátozásáról rendelkezik. Ezen felül kérjen írásos igazolást arról, hogy megtagadták az egészségügyi ellátás biztosítását gyermekének az ön jelenlétében. Soha ne írjon alá olyan dokumentumot, amely azt sugallja, hogy ön elutasítja a gyermeke ellátását. Ön ugyanis nem utasítja el az ellátást – csupán azt kéri, hogy az az ön jelenlétében történjen.

04 | HÍVJA A RENDŐRSÉGET

Amennyiben az egészségügyi dolgozók továbbra is akadályozzák a kapcsolatát gyermekével, manipulálják, megfélemlítik, fenyegetik, vagy azt tapasztalja, hogy gyermekét akarata ellenére próbálják elvenni Öntől, haladéktalanul forduljon a rendőrséghez (hívja a 158-as segélyhívót). Maradjon nyugodt, tömören és tényszerűen ismertesse a helyzetet, és kérje a rendőrség segítségét.

05 | FELÜGYELŐ ÉS ELLENŐRZŐ SZERVEK

Ha megsértették az arra irányuló jogát, hogy jelen legyen gyermeke mellett az egészségügyi ellátás során, panaszt vagy bejelentést tehet az alábbi szervezetek valamelyikénél:

- a kórház vezetősége,
- Egészségügyi Ellátás Felügyeleti Hivatala (ÚDZS),
- Állampolgári Jogok Biztosa (ombudsman),
- Szlovák Egészségügyi Minisztérium,
- valamint – ha az adott kórház a megyei önkormányzat (VÚC) fenntartásában működik – az illetékes megyei hivatal.

A panasztétel pontos menetéről és a jogorvoslati lehetőségekről részletes információ található az „Útmutató az intézményekhez” című dokumentumban, amely szlovák nyelven „Sprievodca inštitúciami” címmel érhető el a www.zenskekruhy.sk weboldalon.

06 | POLGÁRJOGI LEHETŐSÉGEK

Polgári peres úton lehetősége van:

- személyiségi jog megsértése miatt keresetet benyújtani,
- vagy antidiszkriminációs pert indítani.

„Elfogadhatatlan, hogy bárki elválassza önt az újszülöttjétől az ön beleegyezése nélkül. Önnek és újszülött gyermekének joga van folyamatosan együtt maradni – még abban az esetben is, ha a gyermek kicsinek születik, koraszülött, vagy olyan egészségi állapotban van, amely speciális ellátást igényel.”

Részlet a Tiszteletre Méltó Egészségügyi Ellátás Chartájából – A nők és újszülöttek általános jogai, White Ribbon Alliance

A SZÜLŐ KÓRHÁZI ELLÁTÁSA

A GYERMEK, MINT KÍSÉRŐ SZEMÉLY, HA A SZÜLŐ SZORUL KÓRHÁZI ELLÁTÁSRA

Az egészségügyi ellátás során több okból is indokolt lehet, hogy a beteg mellett egy másik személy is jelen legyen – például kommunikációs nehézségek vagy pszichés okok miatt.
Kórházi ellátás esetén a páciensnek lehetősége van arra, hogy egy kísérő személy vele tartózkodhasson az egészségügyi intézményben az ellátás egésze során. A kísérő kórházi felvétele és jelenléte az egészségügyi ellátással összefüggő szolgáltatásnak minősül.

Az egészségügyi ellátásról szóló törvény 15. § 2. bekezdése szerint:
Fekvőbeteg-ellátásban részesülő személy kísérője csak nagykorú személy lehet; ez alól kivételt képez az az eset, amikor a kísérő három év alatti gyermek, aki a kórházi ellátásra szoruló szülőjével együtt kerül felvételre, illetve amikor a kiskorú szülő a kórházi ellátásra szoruló egy év alatti gyermekének kíserőjeként kerül kórházba.

A 15. § ugyan meghatározza a „fekvőbeteg-ellátásban részesülő személy kísérője” jogi fogalmát, nem rendelkezik azonban egyértelműen arról, hogy a beteg automatikusan jogosult-e a fent említett kísérő személy jelenlétére. Hiányzik tehát az egyértelmű jogi szabályozás, amely kötelezné az egészségügyi intézményeket arra, hogy ezt lehetővé tegyék. Ez a jogértelmezési bizonytalanság eltérő gyakorlatot eredményezhet az egyes intézményekben.

Ez azt is jelenti, hogy bár a három év alatti gyermek elvileg lehet szülője kísérője a fekvőbeteg-ellátás során, a törvény nem kötelezi egyértelműen a kórházakat a gyermek kísérőként való felvételére. Így tehát egyáltalán nem biztos, hogy ezt az egészségügyi intézmény valóban engedélyezi a gyakorlatban.

ZÁRÓ GONDOLATOK

A gyermekek joga ahhoz, hogy az egészségügyi ellátás során folyamatos, személyes kapcsolatban maradhassanak szüleikkel, nemzetközi egyezményekből és hazai jogszabályokból egyaránt ered. Ez a jog nem függhet egy-egy egészségügyi intézmény egyedi elbírálásától vagy döntésétől. A szülő jelenlétének biztosítása nem csupán a gyermek érzelmi biztonságát szolgálja, hanem a gyermek mindenek felett álló érdekét is, amely a gyermekjogvédelem egyik legfontosabb alapelve.

A gyermekpáciensek jogai nem puszta jogi formalitások – ezek képezik az emberhez méltó, tiszteletteljes és minőségi egészségügyi ellátás alapját. E jogok betartása nemcsak a gyermek testi egészségét, hanem a méltóságát, lelki jóllétét és az ellátás egészének élményét is védi.

Szülőként, egészségügyi dolgozóként vagy a társadalom tagjaként mindannyiunk felelőssége, hogy ezek a jogok a gyakorlatban is érvényesüljenek. Az első lépés a változás felé az információ és a tudatosság – ezért ne féljenek kérdezni, kérni és szükség esetén követelni gyermekeik jogainak érvényesítését. Minden előrelépés a tiszteletteljes ellátás irányába egy lépés egy igazságosabb és emberségesebb jövő felé – minden gyermek számára.

L'udmila Macejová
2025 szeptember

RÓLUNK

INICIATÍVA ŽIEN PREŠOV, O.Z. - EPERJESI NŐI KEZDEMÉNYEZÉS

Az egyesületet képzett és tapasztalt aktivisták alkotják, akik azzal a céllal fogtak össze, hogy jelentősen javítsák a szülés előtti, alatti és utáni ellátást Eperjesen és környékén. Fő küldetésük, hogy minden nő számára elérhetővé tegyék a biztonságos és tiszteletteljes egészségügyi ellátást, valamint hogy tájékoztassák őket a jogaikról a szüléssel kapcsolatos teljes folyamat során.

Iniciatíva žien PREŠOV

ŽENSKÉ KRUHY - NŐI KÖRÖK

A szervezet 2011-ben alakult válaszként a nők jogaival szembeni rendszerszintű visszaélésekre, valamint a mai napig fennálló káros szülészeti gyakorlatokra. Tevékenysége a várandósság, a szülés és a gyermekgondozás témaköreit öleli fel. Kiemelt figyelmet fordít a kórházban fekvő gyermekek édesanyjainak támogatására – tanácsadással segíti őket abban, hogyan maradhatnak gyermekük mellett a kórházi tartózkodás ideje alatt, még akkor is, ha ezt az egészségügyi intézmény akadályozni próbálja.

Ženské kruhy

Szerző: Ľudmila Macejová
Szaktanácsadók: Daniela Barňáková
Zuzana Krišková
Fordítás: Viktória Ilka
Grafikai munkálatok: Ľudmila Macejová

© Ženské kruhy
© Iniciatíva žien Prešov